

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Erik Lillstrang

Entisöintiin ja kustomointiin erikoistuneen autokorjaamon työprosessien kehittäminen

Opinnäytetyö

Kevät 2025

Insinööri (AMK), Konetekniikka

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Insinööri (AMK), Konetekniikka

Suuntautumisvaihtoehto: Auto- ja työkonetekniikka

Tekijä: Erik Lillstrang

Työn nimi: Entisöintiin ja kustomointiin erikoistuneen autokorjaamon työprosessien kehittäminen

Ohjaaja: Ari Saunamäki

Vuosi: 2025

Sivumäärä: 47

Liitteiden lukumäärä: 1

Ajoneuvojen entisöinti ja kustomointi ovat poikkeuksellisia prosesseja tyypillisiin autoalan palveluihin verrattuna. Tämän vuoksi entisöintiin ja kustomointiin erikoistuneelle Autofabrikille toteutettiin opinnäytetyönä asiakasopas. Toivottiin, että asiakasoppaan avulla voitaisiin selkeyttää prosessien monimutkaista luonnetta asiakkaalle ja siten helpottaa yrityksessä asiointia.

Opinnäytetyö toteutettiin laatimalla dokumentti, johon sisältyy ajoneuvojen entisöintiin ja kustomointiin liittyvät keskeisimmät tiedot. Dokumentissa esitellään entisöinti- ja kustomointiprosessien erilaisia vaihtoehtoja, ja se sisältää kirjalliset ohjeet asiakasta koskevista käytännöistä.

Oppaan toteutukselle ei annettu tarkkoja kriteerejä, koska yrityksellä ei ollut aikaisempaa opasta, johon verrata tulosta. Tämän vuoksi toteutukselle annettiin vapaa tyyli, kunhan sovitut aiheet mainitaan oppaassa. Lähteinä ja malleina opinnäytetyössä käytettiin laajasti yrityksen sisäistä tiedonantoa ja yrityksessä aikaisemmin tehtyjä entisöinti- ja kustomointitöitä.

Tämän opinnäytetyön tuloksena syntyi 21-sivuinen asiakasopas. Oppaan ensimmäisen version on tarkoitus olla pohja, jota yritys pystyy itse jalostamaan tulevaisuudessa. Opas ei käytännössä koskaan tule saavuttamaan lopullista versiota, sillä prosessit ja yrityksen käytännöt tulevat aina muuttumaan ajan kuluessa.

¹ Asiasanat: Entistäminen, kustomointi, autot, museoajoneuvot, modernisaatio

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Degree programme: Bachelor of Engineering, Mechanical Engineering

Specialization: Automotive and Work Machine Engineering

Author: Erik Lillstrang

Title of thesis: Process development for a vehicle repair shop specialized in vehicle restoration and customization

Supervisor: Ari Saunamäki

Year: 2025

Number of pages: 47

Number of appendices: 1

Vehicle restoration and customization are exceptional processes when compared to typical vehicle services. For this reason, the goal of the thesis was to make a customer guide for Autofabrik, a company specialized in vehicle restoration and customization. The purpose of the guide was to clarify the complex nature of the processes and therefore ease the position of a customer.

The thesis was implemented by compiling a document, which contained information on the most essential phases of vehicle restoration and customization. The document presented different alternatives for vehicle restoration and customization and provided written instructions on the steps that affect the customer.

No certain criteria were given for the implementation of the guide due to the company not having a previous guide which it could have been compared to. Therefore, the implementation could be quite free as long as the agreed subjects were included in the guide. The sources used for the thesis mainly consisted of internal information gained from the company concerning their previous restoration and customization projects.

A 21-page customer guide was created as the result of the thesis. The first version of the guide was meant to work as a basis, which the company could refine by themselves in the future. The guide will practically never reach a final state, as the processes and the customs of the company will always alter over time.

¹ Keywords: restoration, customization, cars, museum vehicles, modernization

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
Kuvaluettelo	5
Käytetyt termit ja lyhenteet	6
1 JOHDANTO	7
1.1 Autofabrik.....	7
1.2 Opinnäytetyön tavoite	7
1.3 Työprosessit entisöintiin ja kustomointiin erikoistuneella autokorjaamolla	7
1.4 Museoajoneuvo.....	9
2 ENTISÖINTI JA SEN ERILAISET VAIHTOEHDOT	10
2.1 Täysin alkuperäiseksi entisöinti museorajoissa	11
2.2 Konservointi ja konservointityylinen entisöinti.....	13
2.3 Entisöinti ilman museorekisteröintiä	15
3 KUSTOMOINTI.....	18
3.1 Restomod-ajoneuvot.....	18
3.2 Kustomointi ja ajoneuvolaki	18
3.3 Muutuskatsastus kustomoidulle ajoneuvolle.....	19
3.4 Poikkeuslupa kustomointiin	20
4 ASIAKKAAN OPAS	21
5 YHTEENVETO	22
6 POHDINTA	23
LÄHTEET	24
LIITTEET	26

Kuvaluettelo

Kuva 1. Ajoneuvo täysentisöinnissä pelti- ja koritöiden aikana.	8
Kuva 2. 1951 vuosimallin Chevrolet Suburban täysentisöinnin alussa.	11
Kuva 3. Huolellisesti täysin alkuperäiseksi entisöity Porsche 356.	12
Kuva 4. Alkuperäiskuntoinen ja aikakauden tyyliä mukaillen kustomoitu Jaguar XK vuodelta 1952.	13
Kuva 5. Patinoitunut 1965 vuoden Chevrolet C10.	14
Kuva 6. Konservoidulla entisöity 1927 vuoden Packard, kuvassa etummaisina.	15
Kuva 7. Entisöity ja kustomoitu Jeep CJ7 Renegade.	16
Kuva 8. Vaikka kyseinen Porsche 911 näyttää ulkoisesti täysin alkuperäiseltä yksilöltä, se on kustomoitu täyssähköautoksi.	17

Käytetyt termit ja lyhenteet

Entisöinti	Kohteen palauttaminen alkuperäistä vastaavaan kuntoon
Konservointi	Ajoneuvon entisöintitapa, jossa yksilön uudesta tai alkuperäisestä poikkeavat muutokset on säilytetty sen historian vuoksi
Konservointiselvitys	Kirjallinen selvitys ajoneuvon konservoinnista
Kustomointi	Tilaustyönä tekeminen, alkuperäisestä poikkeavaksi muokkaaminen
Modernisointi	Ajoneuvon osien vaihto alkuperäistä uudempiin osiin
Museoajoneuvo	Hyväksytysti museorekisteröity ajoneuvo
Museointi	Puhekielen termi ajoneuvon museorekisteröimisestä tai sen entisöimisestä museorekisterikelpoiseksi
Museorekisteröinti	Ajoneuvon yksilöllinen tarkastus museorekisteriin
Restaurointi	Entisöintiä tarkoittava, puheessa käytettävä sana
Restomod	Epävirallinen termi ajoneuville, joka on entisöity ja kustomoitu
Työprosessi	Sarja vaiheita, johon työtehtävä tai projekti jakautuu

1 JOHDANTO

Työprosessit perinteisellä huoltokorjaamolla ovat tyypillisesti tiettyä kaavaa noudattavia. Ajoneuvoja entisöivällä ja kustomoivalla autokorjaamolla työprosessit eroavat paljon näistä. Entisöinnissä ajoneuvot saattavat olla vuosikymmeniä käyttämättöminä olleita, ja kustomointi on nimensä mukaisesti epävirallista ja tavallisesta poikkeavaa. Tämä tarkoittaa, että työn aikana tulevat lisätyöt ja kustannuksien arviointi on hyvin monimutkaista. Tämän vuoksi asiakkaan on tärkeä olla tietoinen työprosessien poikkeuksellisesta luonteesta ja olla tiivisti yhteydessä yrityksen kanssa koko prosessin läpi.

1.1 Autofabrik

Autofabrik on brändi, joka koostuu kolmesta eri autoalan yrityksestä (Autofabrik, 2025a). Autofabrikin palveluihin kuuluu premium-autojen myyntiä, konsultointia autosijoittamiseen, tapahtumien ja huutokauppojen järjestämistä, concierge-palveluja, ajoneuvovarustelua, ajoneuvojen säilytystä, detailing-palveluja sekä klassikkoautojen entisöintiä ja kustomointia. Autofabrikin entisöinti- ja kustomointipalvelu toimi vuoteen 2025 asti nimellä Triangle Motor Co.

1.2 Opinnäytetyön tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia asiakkaan opas, jonka avulla asiakas pystyy suunnittelemaan ajoneuvonsa entisöintiä ja/tai kustomointia Autofabrikilla. Opas esittää asiakkaalle keskeiset asiat, jotka hänen on hyödyllistä tietää prosessien luonteista ja yrityksessä asioinnista. Oppaan laatiminen oli monimutkaista, koska ajoneuvojen entisöinti- ja kustomointiprosessit ovat eri ajoneuvojen välillä harvoin täysin samanlaisia. Tämän vuoksi oppaassa keskityttiin kuvailemaan prosesseihin liittyviä johdonmukaisia asioita ja esittelemään vaihtoehtoja esimerkkiajoneuvojen avulla.

1.3 Työprosessit entisöintiin ja kustomointiin erikoistuneella autokorjaamolla

Tyypillisellä huoltokorjaamolla ajoneuvoille tehtävät työt keskittyvät ajoneuvojen huoltamiseen, vianhakuun ja korjaamiseen. Vastaavasti rakenteiden korjaukset suoritetaan vauriokorjaamoilla, jotka suorittavat rakenteiden korjaukset valmistajien vaatimusten mukaisesti ja vaa-

tyypillisesti olevan Suomen henkilöautokannan keski-ikä alueella, joka on ollut noin 13,6 vuotta vuonna 2024 (Autoalan Tiedotuskeskus, 2025). Autofabrikilla entisöityjen ajoneuvojen ikä taas voi vaihdella 20 ja 100 vuoden välillä, jolloin huolto- ja korjaustoimenpiteet eivät sovi yhteen modernien korjaamojen osaamisen eikä kaluston kanssa. Autofabrikilla korjattavina käyvät tai vain kustomointiin tulleet ajoneuvot saattavat kuitenkin olla hyvin paljon uudempia-kin (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025). Entisöinti vaatii tekijältään ammattitaitoa, huolellisuutta ja arvostusta omaa työtään kohtaan. Entisöinti usein vaatii myös lasikuituosien korjausta, ajovalojen heijastinpintojen uusimista, puuosien entisöintiä ja värisävyjen muuttamista, jotka ovat nykyään hyvin harvinaisia taitoja autokorjaamoille (Autofabrik, 2025b). Harvinaisempiin taitoihin kuuluu myös Autofabrikin tekemät pelti- ja korimuutostyöt (kuva 1), sillä harvinaisiin yksilöihin peltiosia saatetaan joutua tekemään käsityönä (Autofabrik, 2025c).

Kuva 1. Ajoneuvo täysentisöinnissä pelti- ja koritöiden aikana.

1.4 Museoajoneuvo

Ajoneuvojen entisöinnissä museoajoneuvo on keskeinen käsite, sillä museorekisteröinti on hyvin yleistä vanhempien ja etenkin entisöityjen ajoneuvojen kohdalla. Museoajoneuvoja on olemassa ympäri maailmaa eri nimikkeillä ja eri kriteereillä, joten niiden tarkka vertailu ei onnistu eri maiden välillä. Esimerkiksi Ohion osavaltiossa Yhdysvalloissa kriteerit museoajoneuvolle vastaavat pitkälti Suomen lainsäädäntöä, paitsi että museoajoneuvon ikärajana on 25 vuotta (American Collectors Insurance, i.a.).

Suomessa museoajoneuvolla tarkoitetaan ajoneuvoa, jonka valmistuksesta on kulunut vähintään 30 vuotta, ja että se on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa, entisöity asianmukaisesti tai konservoitu sallitusti (Trafi, 2011, s. 1). Museoajoneuvon kustomointi on rajattua, mutta mahdollista. Kustomoinnin käsite käy alkuperäisyyttä vastaan, mutta vähäiset rakenne- muutokset voidaan sallia, jos niiden avulla on pyritty säilyttämään ajoneuvo alkuperäistä vastaavassa kunnossa ja ne on oteutettu aikakauden mukaista tyyliä ja rakennetta vastaavaksi. Liikenteen turvallisuusvirasto (Traficom) voi tarvittaessa yksittäistapauksissa ottaa kantaa rakenteellisesti muutetun ajoneuvon hyväksymisestä museoajoneuvoksi (Trafi, 2011, s. 2). Samoin myös joitakin selkeästi liikenneturvallisuutta parantavia muutoksia voidaan hyväksyä museoajoneuvoon. Tällaisia muutoksia ovat turvavöiden asentaminen, valo ja valotehoa parantavien latauslaitteiden, releiden ja niihin sopivien polttimoiden asentaminen sekä rengastyypin vaihtaminen rengaskokoa ja profiilisuhdetta mahdollisimman vähän muuttaen. Kilpailukäytössä ollut ja edelleen kilpakäytössä oleva museoajoneuvo voidaan varustaa kansallisten ja kansainvälisten historic-luokan sääntöjen mukaisilla turvavarusteilla, kuten turvakehikolla, istuimilla, turvavöillä ja polttoainesäiliöillä. Kuvatun kaltaiset muutokset tulee toteuttaa siten, että ajoneuvon alkuperäistä vastaavaa kokonaisilmettä ei oleellisesti muuteta (Trafi, 2011, s. 2–3).

2 ENTISÖINTI JA SEN ERILAISET VAIHTOEHDOT

Ajoneuvon entisöinti tarkoittaa ajoneuvon palauttamista uutta vastaavaan kuntoon. Entisöinnin laajuus ja syy vaihtelee aina yksilöittäin. Entisöinnin syitä voi olla esimerkiksi merkittävien osa-alueiden hajoaminen tai vain pitkäaikainen käyttämättömyys, joka on aiheuttanut ajoneuvon rappeutumisen. Entisöinnin määritelmää on vaikea rajata, sillä se on usein mielipiteellistä. Jotkut ajattelevat, että entisöinnin määritelmä on palauttaa ajoneuvo täysin alkuperäiseksi. Tämä ei kuitenkaan aina ole mahdollista tai edes haluttua, koska usein entisöinnin aikana ajoneuvon saatetaan lisätä uudempia osia (Schneider Auto, i.a.).

Ajoneuvojen museorekisteröinti ja entisöinti täysin alkuperäiseen kuntoon ovat yleisiä toimenpiteitä. Autofabrikin täysentisöimistä ajoneuvoista noin 80 % museorekisteröidään, elleivät ne ole jo valmiiksi museoituja (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025). Lopuista pienemmissä korjauksissa olleista noin 10 % museoidaan. Museorekisteröintiä ja entisöintiä ei kuitenkaan tule sekoittaa keskenään, sillä museointi ei ole pakollinen eikä välttämättä aina haluttu toimenpide. Kun ajoneuvo rekisteröidään museoajoneuvoksi, sille asetetaan vaatimukset, jotka rajaavat ajoneuvolle tehtäviä muutoksia ja kieltävät ajoneuvon päivittäisen käytön. Museorekisteröinnin etuna ovat kevennetyt verot, edullisemmat liikennevakuutukset ja pidemmät katsastusaikavälit (Suomen Ajoneuvohistoriallinen Keskusliitto (SAHK), 1.2.2024a). Käyttöajan rajaaminen on myös harvoin ongelma huomattavan vanhoille ajoneuvoille tai tällaisten keräilijöille.

Ajoneuvon entisöinnit voidaan tehdä täysentisöinteinä tai entisöimällä vain tiettyjä osa-alueita, kuten esimerkiksi vain sisusta, ulkopuoli tai tekniikka. Täysentisöinnit kokonaisuudessaan kuitenkin voidaan karkeasti rajata vastaaviin kategorioihin: täysin alkuperäiseksi entisöinti museorajoissa, konservoimalla entisöinti tai tieliikennekelpoiseksi entisöinti. Autofabrikin entisöimät ajoneuvot ovat useimmiten museorekisteröitäviä, jolloin niiden entisöinnit ovat tyypillisesti laajoja täysentisöintejä (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025). Täysentisöinnin ajoneuvot voivat usein olla suurien pelti- ja koritöiden tarpeessa, mikäli ne ovat olleet käyttämättöminä pitkään, kuten kuvassa esimerkkinä Autofabrikilla peltitöiden alla oleva Chevrolet Suburban vuodelta 1951 (kuva 2) (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025).

Kuva 2. 1951 vuosimallin Chevrolet Suburban täysentisöinnin alussa.

2.1 Täysin alkuperäiseksi entisöinti museorajoissa

Täysin alkuperäiseksi entisöinti on suuri prosessi, mutta silloin tavoite on selkeä. Tällöin ajoneuvon kunnan sekä ulkonäön tulee olla uutta vastaava, eli mitään puutteita tai huomattavia alkuperäisestä poikkeavia muutoksia ajoneuvossa ei saa olla. Kustomointi on mahdollista, mikäli muutostyöt toteutetaan aikakauden mukaista tyyliä ja rakennetta vastaavaksi. Myös ajoneuvon turvallisuutta parantavat kustomoinnit ovat sallittuja.

Täysin alkuperäiseksi entisöinnit ovat yritykselle yleisiä. Suurien täysentisöintien yksi haaste on kuitenkin arvioiden tekeminen. Jokainen entisöintiin tuleva ajoneuvo on aina yksilöllinen tapaus, eikä tarkkoja arvioita työn laajuudesta voi tehdä ennen työn aloitusta. Hinta- ja aika-arvioiden antaminen Autofabrikin mukaan täysentisöinneissä on ”aika mahdotonta, ennen kuin auto on purettu ja vanhat maalit poistettu. Eli käytännössä isoissa töissä ei anneta arvioita” (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 4.4.2025). Vastaavasti kuitenkin muiden kuin täysentisöintien kohdalla pienemmissä töissä kustannusarvioita voidaan antaa.

Kuva 3. Huolellisesti täysin alkuperäiseksi entisöity Porsche 356.

Esimerkkinä täysin alkuperäiseksi entisöidystä ajoneuvosta on kuvan Porsche 356 (kuva 3), joka on entisöity jokaista osaa myöten (Nettiauto, 2024a). Ajoneuvo on myös museorekisteröity. Esimerkkejä kyseiselle ajoneuvolle tehtävistä kustomoinneista, jotka eivät estä museointia, voisivat olla jarrujen parantelut tai niskatukien lisääminen. Koska nämä on tarkoitus tehdä aikakauden tyyliä mukaillen, esimerkiksi niskatukien tulisi vastata muuta verhoilua. Verhoilutyöt kuuluvat Autofabrikin palveluihin, ja ne tehdään ajoneuvon tyyliin ja käyttöön sopivasti (Autofabrik, 2025d).

Vuoden 1952 Jaguar XK on toinen esimerkki alkuperäiskuntoisesta klassikosta (kuva 4), joka on entisöity ja museorekisterissä (Nettiauto, 2025b). Yksilö on myös esimerkki kustomoinnin mahdollisuuksista: siihen on modifioitu 5-vaihteinen vaihteisto, öljynlauhdutin, levyjarrut eteen, kuppi-istuimet, päivitetty mittaristo ja louvers-konepelti. Maltilliset kustomoinnit parantavat ajo-ominaisuuksia menettämättä harvinaisuuden alkuperäisyyttä.

Kuva 4. Alkuperäiskuntoinen ja aikakauden tyyliä mukaillen kustomoitu Jaguar XK vuodelta 1952.

2.2 Konservointi ja konservointityylinen entisöinti

Konservointityylinen entisöinti on yritykselle harvinaisempi metodi, sillä suurin osa yrityksen entisöimistä ajoneuvoista on täysin uutta vastaaviksi entisöityjä museoajoneuvoja (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025). Konservointityylillä voidaan kuitenkin tässä tapauksessa tarkoittaa myös vain ulkopintojen viimeistelyn pois jättämistä.

Konservointityylinen entisöinti tarkoittaa ajoneuvon entisöintiä siten, että se entisöidään pelkästään toiminnaltaan ja sen ulkonäkö säilytetään mahdollisimman koskemattomana. Tämä on yksi yleinen klassikkoautojen tyyli, kun ajoneuvon omistaja pitää sen kuluneesta ulkonäöstä. Tyyliä voidaan kutsua myös ”patinoituneeksi”. Patinoitunut ajoneuvon ulkonäkö on mahdollista saavuttaa myös maalaamalla se ruosteisen näköiseksi (kuva 5). Tyylin etuna on, että se voi olla nopeampaa ja halvempaa, kun ajoneuvon pintoja ei tarvitse viimeistellä perinteisillä menetelmillä (Powernation, 2021).

Kuva 5. Patinoitunut 1965 vuoden Chevrolet C10.

Konservointi on myös virallinen museoajoneuvon entisöintimetodi (SAHK, 1.2.2024b). Museoajoneuvon konservointi eroaa tavanomaisesta entisöinnistä siten, että silloin ajoneuvosta estetään rappeutuminen ja varmistetaan sen säilyminen muuttamatta varsinaisesti sen ulkonäköä, jolloin sen historiaa kuvaava kuluminen on säilytetty. Ajoneuvon alkuperäisestä poikkeavat muutokset ja kuluminen on mahdollista jättää ajoneuvoon, mikäli niiden nähdään kuvaavan kyseisen ajoneuvon käyttöhistoriaa. Tällöin ajoneuvosta saatetaan entisöidä esimerkiksi vain ajoneuvon käyttöön ja turvallisuuteen vaikuttavia osa-alueita, eikä sen ulkonäköä entisöidä (Trafic, 2011, s. 1). Konservoidulle museoajoneuvolle vaaditaan myös konservointisuunnitelma, josta selviää konservoinnin toteutustapa ja työvaiheet ennen ja jälkeen, sekä piirrokset ja kuvat rakenteista (SAHK, 1.2.2024c).

Kuva 6. Konservoidulla entisöity 1927 vuoden Packard, kuvassa etummaisina.

Kuvassa 6 on Woikosken kaasuteollisuusyrityksen 1930-luvun alussa vetykäyttöiseksi muuttama vuoden 1927 Packard (Yle, 2017). Ajoneuvo on poikkeuksellisesta muutoksesta huolimatta hyväksytty museoauto, koska sille tehdyn käyttövoiman muutoksen nähdään kuvaavan hyvin keskeisesti Woikosken kaasutehtaaseen liittyvää historiaa.

2.3 Entisöinti ilman museorekisteröintiä

Kun ajoneuvo halutaan entisöidä ja sitä halutaan kustomoida vapaasti, on helpointa olla museorekisteröimättä ajoneuvoa. Tällöin ajoneuvo voidaan esimerkiksi entisöidä ulkonäöltä alkuperäiseksi tai alkuperäistä vastaavaan kuntoon, mutta sen tekniikkaa tai muita osa-alueita voidaan muuttaa täysin erilaisiksi.

Kuva 7. Entisöity ja kustomoitu Jeep CJ7 Renegade.

Kun yhdistetään entisöinti ja kustomointi, ajoneuvosta voidaan tehdä kunnoltaan uutta vastaavaksi ja muokata suorituskykyä kehittyneemmäksi, kuten kuvan Jeep CJ7 Renegadelle on tehty (kuva 7). Ajoneuvo on entisöity uutta vastaavaan kuntoon, mutta poiketen alkuperäisestä siihen on asennettu suorituskyvyllisempi moottori, alustasarja, kustomoidut ovet ja katto sekä suuremmat renkaat (Nettiauto, 2024c). Ajoneuvo on esimerkki entisöinnistä, jossa iäkäs klassikko on korjattu täysin uuteen kuntoon ja kustomoitu alkuperäisestä poikkeavaksi. Vaikka Renegade-erikoismalli tarjoaa tavallista CJ7-mallia parempia maasto-ominaisuuksia, voidaan vastaavalla kustomoinnilla parantaa niitä entisestään.

Edellä mainitun Jeep CJ7:n kustomointi on kuitenkin toteutettu enimmäkseen alkuperäistä tyyliä mukaillen. Alla kuvattu Porsche 911 (kuva 8) on esimerkillinen yksilö näyttämään kustomoinnin ääripäätä. Kuvan Porsche 911 vuodelta 1967 on tuotu 2020-luvulle kustomoinnin keinoin. Täydellisen entisöinnin lisäksi siihen on asennettu 88kW:n sähkömoottorit ja 37kWh:n litium-ioniakusto (Nettiauto, 2024d). Voimanlähde on asennettu ajoneuvon taakse, jossa sen bensiinimoottori olisi alkuperäisesti ollut.

Kuva 8. Vaikka kyseinen Porsche 911 näyttää ulkoisesti täysin alkuperäiseltä yksilöltä, se on kustomoitu täyssähköautoksi.

3 KUSTOMOINTI

Kustomoinnin tarkoituksena on tehdä ajoneuvosta ainutlaatuisempi ja persoonallisempi. Tämä saavutetaan tekemällä siihen yksilöllisiä muutoksia, jotka useimmiten muuttavat ulkonäköä tai parantavat suorituskykyä (Pirelli, 2016).

Yleisimpiä klassikkoautojen kustomointeja ovat moottorien vaihdot, levyjarrujen asennukset, suorituskyvylisemmän alustan vaihto, renkaiden vaihto, ajovalojen parannukset ja sisustan muutokset (Velocity, 2024). Autofabrikille tyypillisimmät kustomoinnit ovat moottorien vaihdot ja alustan modernisoinnit (Autofabrik, 2025e). Modernisointi on ajoneuvon alkuperäisten suorituskykyyn vaikuttavien osien muuttamista uudemmiksi, joita yhdistämällä voidaan saada menneen ja nykypäivän hyvät puolet samaan ajoneuvoon. Yksilöitä, jotka on entisöity ja kustomoitu modernisoimalla suorituskyvylisiä osa-alueita, kutsutaan usein restomod-tyylisiksi.

3.1 Restomod-ajoneuvot

Restomod-ajoneuvon määritelmää on vaikea rajata, sillä se on hyvin mielipiteellinen asia. Joidenkin mielestä restomod-tyyliseksi voidaan kutsua vanhempaa ajoneuvoa, johon on entisöinnin lisäksi vaihdettu alkuperäisestä poikkeavat vanteet tai erilaiset ylätukivarret. Toiset taas saattavat olla sitä mieltä, että ollakseen restomodattu, ajoneuvossa on oltava täysin kustomoitu runko ja uusi suuresti alkuperäistä tehokkaampi moottori. Restomod-termille ei ole kirjattua sääntöä ja se muuttuu jatkuvasti, kun ajoneuvojen kehittyessä uusia muutoksia voidaan soveltaa vanhempiin ajoneuvoihin (Vanguard Motor Sales, 2023, 12:10).

3.2 Kustomointi ja ajoneuvolaki

Tehtäessä muutoksia ajoneuvoon on aina tärkeää muistaa noudattaa ajoneuvolakia ja ottaa huomioon ajoneuvon turvallisuus. Kustomointia aloitettaessa Autofabrikilla asiakkaan kanssa käydään läpi ajoneuvon tietoja kuten teho- ja painosuhteet, joiden perusteella kartoitetaan mitä ajoneuvolle voidaan tehdä (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto 26.3.2025).

Ajoneuvolaki (Ajoneuvolaki 82/2021, 7 a §) määrää ajoneuvon muuttamisesta seuraavasti:

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1–4 momentissa säädetään, ajoneuvoa saa muuttaa siten, että se ei täytä mainituissa lainkohdissa tarkoitettuja teknisiä vaatimuksia

vain, jos muutoksella ei ole vähäistä suurempaa vaikutusta turvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille teknisille vaatimuksille vaihtoehtoisista teknisistä vaatimuksista määräyksiä, joissa otetaan huomioon ajoneuvon käyttötarkoitus ja ajoneuvon tehtävien muutosten käytännön toteutettavuus sekä määräyksiä lisävaatimuksista, joilla varmistetaan ajoneuvon turvallisuus ja haitallisten ympäristövaikutusten vähäisyys muutosten jälkeen.

Jos ajoneuvon lisätään osa, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö tai ominaisuus, jota koskevat vaatimukset ovat tulleet velvoittavina ensimmäisen kerran voimaan ajoneuvon ensimmäisen käyttöönoton ajankohdan jälkeen, ajoneuvon lisätyn osan, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön tai ominaisuuden on kuitenkin täytettävä sellaiset tekniset vaatimukset, joita siihen Suomessa sovelletaan tai on sovellettu.

3.3 Muutoskatsastus kustomoidulle ajoneuvolle

Toinen huomioitava asia kustomoinnin kohdalla on muutoskatsastus. Autofabrik useimmiten tekee muutoskatsastukset asiakkaan puolesta, elleivät he halua toisin (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025). Muutoskatsastus on useimmiten tehtävä, jos ajoneuvolle on tehty joitain seuraavista muutoksista:

- ajoneuvon rakennetta on muutettu siten, että muutoksella on vähäistä suurempi vaikutus ajoneuvon turvallisuuteen tai päästöihin;
- ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu ja muutoksella on olennaista vaikutusta rekisteriin merkittäviin tietoihin;
- ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että muutoksella on vaikutusta ajoneuvon kohdistuvaan veroon tai olennaista vaikutusta lakisääteisiin maksuihin;
- ajoneuvoa on muutettu siten, että sen luokitus muuttuu;
- aikaisintaan vuonna 1960 käyttöön otetun ajoneuvon osista vähintään 25 prosenttia on vaihdettu ensirekisteröinnin jälkeen.

(Traficom, 2025a).

3.4 Poikkeuslupa kustomointiin

Jos ajoneuvon muutoksissa halutaan poiketa ajoneuvon teknisistä vaatimuksista, kuten mitta- tai massavaatimuksista, tulee niihin hakea poikkeuslupaa. Poikkeuslupa on yksilöllinen lupa ajoneuville, joka hyväksytään vain, jos sille nähdään riittävän hyvä peruste (Traficom, 2025b). Autofabrik tyypillisesti toteuttaa myös poikkeusluvut asiakkaan puolesta (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 26.3.2025).

4 ASIAKKAAN OPAS

Asiakkaan oppaan on tarkoitus esitellä asiakkaalle Autofabrikin entisöinti- ja kustomointimahdollisuuksia sekä toimia kirjallisena ohjeena mahdollisimman sujuvan asioinnin takaajana.

Opas esittelee asiakkaalle yritystä, sen tarjoamia palveluja ja neuvoo asiakasta entisöintiin ja kustomointiin liittyvissä asioissa. Tällaista opasta yrityksellä ei ole aiemmin ollut, ja sen puutteen vuoksi yrityksellä on menneisyydessä käynyt yksittäisiä väärinkäsityksiä, joilta olisi voitu välttyä kirjallisilla ohjeilla. Esimerkki virheestä, johon opas olisi voinut olla suuresti avuksi on yrityksen ja asiakkaan välillä tapahtunut väärinkäsitys: asiakas oli käsittänyt väärin entisöinnin kustannuksiin liittyvän asian, jonka yritys oli olettanut ymmärretyksi. Asiakkaan kanssa ei ollut laadittu kirjallista selvennystä erillisten lisätöiden sopimisesta, jolloin niiden hinnat oli jouduttu jättämään laskuttamatta asiakkaalta (Ville Pihlava, henkilökohtainen tiedonanto, 11.11.2024).

Asiakkaan oppaan on tärkeä käsitellä ainakin seuraavat asiat:

- Yrityksen ja sen tarjoamien palvelujen sekä itse oppaan esittely
- Entisöinnin ja kustomoinnin eri vaihtoehdot ja niihin liittyvät keskeiset seikat
- Tyypilliset entisöinti- ja kustomointiprosessit
- Töiden suunnittelu ja asiakkaaksi ryhtyminen
- Töiden dokumentointimenetelmien esittely ja tiedot
- Hinnat ja maksu entisöintiin ja kustomointiin liittyen
- Kommunikaatio: miten ja miksi
- Aika- ja kustannusarvioinnit
- Erimielisyyksien ehkäisy ja selvittäminen
- Jälkipalvelut entisöinnin ja kustomoinnin jälkeen

Edellä mainitut otsikot kirjoitetaan oppaaseen sille sopivalla tavalla. Opas sisältää paljon opinnäytetyön kanssa yhteistä asiaa muotoiltuna asiakkaalle helppolukuisemmaksi.

5 YHTEENVETO

Asiakkaan opas on yritykselle mahdollinen mainos ja asiakkaalle kirjallinen ohjeistus. Ennen opasta on ollut vaara, että asiakkaalta on jäänyt varmistamatta jokin prosessin vaihe, jonka on oletettu olevan hänen tiedossaan. Myös inhimilliset unohdukset ovat vaara, joiden mahdollisuus pienenee oppaan avulla. Entisöinti- ja kustomointiprosessit ovat pitkiä ja monimutkaisia toimenpiteitä, joissa yksinkertaiset väärinkäsitykset voivat koitua suuriksi vahingoiksi. Oppaassa tällaiset käsitteet, jotka asiakkaan tulee tiedostaa ja hyväksyä, tulevat kirjallisiksi. Tästä hyötyy niin yritys kuin asiakas, sillä kirjalliset ohjeet turvaavat molempien osapuolien toimintaa.

Opinnäytetyön tuloksena syntynyt ensimmäinen versio tulee yritykselle pohjana, jonka tekeminen vaati suuresti aikaa ja perehtymistä. Yritys hyötyy tästä siten, että pohjan päivitys ei vaadi yhtä suurta työtä, kuin koko oppaan tekeminen alusta saakka. Oppaan itse tekeminen olisi muulloin ollut yritykseltä pois muista töistä. Oikeudet oppaan muutokseen annetaan yritykselle, jotta yritys voi päivittää ajan myötä tulevia muutoksia ja halutessaan muokata opasta erilaiseksi.

6 POHDINTA

Opinnäytetyön aihe alkoi opinnäytetyön tekijän henkilökohtaisesta kiinnostuksesta entisöinti- ja kustomointialoja kohtaan. Entisöinti ja museoajoneuvot ovat asioita, jotka tulevat todennäköisesti vain kasvamaan ajan saatossa. Kustomointi on myös hyvin mahdollisesti yleistyvää etenkin iäkkäämpien ajoneuvojen kohdalla, koska uusien ajoneuvojen kehitys mahdollistaa kehityksen soveltamisen myös vanhempiin ajoneuvoihin.

Aihe lopulta päätettiin yhdessä yrityksen kanssa heidän osoitettuaan kiinnostusta opinnäytetyön teettämisestä. Yritys kiinnostui oppaan teettämisestä, koska sen koettiin auttavan asiakasta monimutkaisten prosessien kanssa. Aiheen valintaan myös vaikutti mahdollisuus toteuttaa se ilman yrityksellä olemista aloituspalaveria lukuun ottamatta, koska yritykselle matkustaminen olisi ollut kallista ja aikaa vievää. Entisöinti ja kustomointi olivat opinnäytetyön tekijälle henkilökohtaisesti mieluisia ja tuttuja aiheita, jotka vaikuttivat suuresti työn toteutukseen. Tekijän kokemus aiheesta helpotti opinnäytetyön tekoa, mutta myös osittain sekoitti sitä, sillä kaikelle entuudestaan tutulle tiedolle tuli opinnäytetyöhön etsiä lähde, jotta niitä voitiin käyttää.

Ongelmat aikataulujen kanssa sekä prosessien monimutkaiset luonteet vaativat paljon pohdintaa ja yrityksen kanssa kommunikointia. Aikatauluongelmien takana oli pitkälti yrityksen uuden brändin muodostuminen juuri, kun opinnäytetyö oli aloitettu. Lopputulokseen kuitenkin päästiin onnistuneesti ja yritykselle on laadittu asiakasopas, vaikka työtä jouduttiin rajaamaan aikatauluongelmien vuoksi. Yritykselle on myönnetty lupa muokata opasta haluamallaan tavalla sen valmistuttua, sillä opas tulee aina vaatimaan säännöllistä päivitystä. Oppaan lopputulos olisi tekijän mielestä voinut olla laajempi, mutta tärkeintä oppaan valmistumisesta oli, pohjan toteutus ja keskeisimpien tietojen sisällytys siihen. Opas on yrityksen muokattavissa ja valmiin pohjan olemassaolo tekee siitä yksinkertaista.

LÄHTEET

American Collectors Insurance. (i.a.). *How to get antique license plates for Your classic car.* <https://americancollectors.com/articles/antique-license-plates/>

Ajoneuvolaki 82/2021. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2021/82>

Autoalan Tiedotuskeskus. (13.1.2025). *Henkilöautokannan ikäkehitys.* https://www.aut.fi/tilastot/autokannan_kehitys/autokannan_ikatilastoja/henkiloautokannan_ikakehitys

Autofabrik. (2025a). *Autofabrik.* <https://autofabrik.fi/autofabrik/>

Autofabrik. (2025b). *Entisöinti.* <https://autofabrik.fi/entisointi/entisointi/>

Autofabrik. (2025c). *Pelti- ja korimuutostyöt.* <https://autofabrik.fi/entisointi/pelti-ja-korimuutostyot/>

Autofabrik. (2025d). *Verhoilupalvelut.* <https://autofabrik.fi/autovarustelu/verhoilupalvelut/>

Autofabrik. (2025e). *Modifioinnit ja modernisoinnit.* <https://autofabrik.fi/entisointi/modifioinnit-ja-modernisoinnit/>

Nettiauto. (14.10.2024a). *Autofabrik: Porsche 356.* <https://www.nettiauto.com/yritys/1628985/14387020>

Nettiauto. (17.2.2025b). *Autofabrik: Jaguar XK.* <https://www.nettiauto.com/yritys/1628985/14354476>

Nettiauto. (14.10.2024c). *Autofabrik: Jeep CJ7.* <https://www.nettiauto.com/yritys/1628985/13237613>

Nettiauto. (14.10.2024d). *Autofabrik: Porsche 911.* <https://www.nettiauto.com/yritys/1628985/14129281>

Pirelli. (13.6.2016). *Customized cars.* <https://www.pirelli.com/global/en-ww/life/lifestyle/customised-cars-50089/>

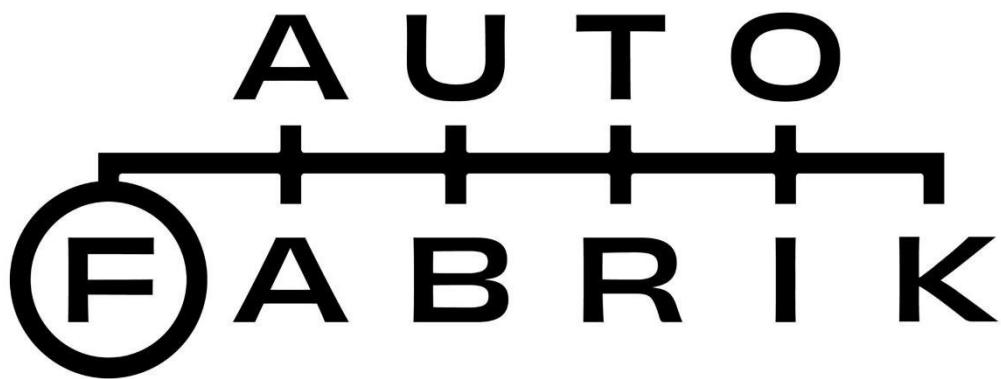
Powernation. (28.4.2021). *Settling the debate of paint vs. patina with a paint specialist.* <https://www.powernationtv.com/post/settling-the-debate-of-paint-vs-patina-with-a-paint-specialist>

Schneider Auto. (i.a.). *What is full auto restoration?* <https://schneiderauto.net/blog/9-what-is-full-auto-restoration>

- Suomen Ajoneuvohistoriallinen Keskusliitto (SAHK). (1.2.2024a). *Museoajoneuvo*. <https://www.sahk.fi/15>
- Suomen Ajoneuvohistoriallinen Keskusliitto (SAHK). (1.2.2024b). *Museoajoneuvo*. <https://www.sahk.fi/15>
- Suomen Ajoneuvohistoriallinen Keskusliitto (SAHK). (1.2.2024c). *Museoajoneuvo*. <https://www.sahk.fi/15>
- Traficom. (8.7.2011). *Museoajoneuvon hyväksyminen katsastuksessa* (Määräys 7/2011). <https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/file/Museoajoneuvon%20hyvaksyminen%20katsastuksessa.pdf>
- Traficom. (9.1.2025a). *Muutuskatsastus*. <https://traficom.fi/fi/liikenne/autoilijat/katsastus/muutuskatsastus>
- Traficom. (9.1.2025b). *Poikkeusluvut ajoneuvon teknisistä vaatimuksista tai sen käytöstä tiellä*. <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/autoilijat/katsastus/poikkeusluvut-ajoneuvon-tekisista-vaatimuksista-tai-sen-kaytosta>
- Vanguard Motor Sales. (3.2.2023). *You asked, we answered – VMS Q&A [4K]* [video]. YouTube. <https://youtu.be/CiKcu6yXGbQ?feature=shared&t=730>
- Velocity. (23.5.2024). *What is a restomod?* <https://www.velocityrestorations.com/blog/what-is-a-restomod/>
- Yle. (3.5.2017). *Konservoitu museoauto kertoo tarinan – IFAn ikkunankehyksessä naula hatulle*. <https://yle.fi/a/3-9510407>

LIITTEET

Liite 1. Autofabrik asiakkaan opas entisöintiin ja kustomointiin 2025

Entisöinti ja kustomointi

2025

1 Johdanto	2
2 Entisöinti ja museoajoneuvot	3
3 Eri entisöintivaihtoehdot.....	5
3.1 Täysin alkuperäiseksi entisöinti museorajoissa	6
3.2 Konservointi.....	8
3.3 Entisöinti ilman museorekisteröintiä.....	8
4 Kustomointi ja modernisointi.....	11
4.1 Kustomointi ja ajoneuvolaki	11
4.2 Muutoskatsastus kustomoidulle ajoneuvolle	11
4.3 Poikkeuslupa kustomointiin	12
5 Tyypillinen entisöinti- ja kustomointiprosessi	13
6 Töiden dokumentointi.....	15
7 Hinta ja maksaminen.....	16
8 Kommunikaatio yrityksen ja asiakkaan välillä.....	17
9 Aikataulut ja aika-arviot	18
10 Erimielisyyksien ehkäisy ja käsittely.....	19
11 Yrityksen jälkipalvelut.....	20

1 Johdanto

Tervetuloa Autofabrikin entisöinnin ja kustomoinnin asiakkaan oppaaseen. Tämä opas kuvaillee sinulle entisöintiin ja kustomointiin liittyvät keskeisimmät tiedot, esittelee sinulle erilaisia vaihtoehtoja niiden toteutuksista ja sisältää kirjalliset ohjeet asiakasta koskevista käytännöistä.

Vanhan ajoneuvon entisöinti ei ole huokeaa eikä helppoa. Siinä ei voi kiirehtiä, eikä sitä voi antaa kenelle tahansa tehtäväksi. Entisöinti edellyttää tekijältään ammattitaitoa, huolellisuutta ja arvostusta omaa työtään kohtaan.

Autofabrikissa nämä perusasiat ovat kunnossa. Henkilökuntamme on ollut alalla pitkään, ammattitaito huippuluokkaa ja motivaatio korkealla. Olemme löytäneet parhaat alihankkijat, jotka ymmärtävät haluamamme laatutason. Me pystymme toteuttamaan vaativimmatkin entisöinti- ja kunnostustyöt. Suuri osa entisöinnin työvaiheista tehdään omissa tiloissamme.

Autofabrikilla onnistuvat muun muassa vaikeiden lasikuituosien korjaukset, ajovalojen heijastepintojen uusiminen, lakattujen puuosien entisöinti ja värisävyjen muuttaminen. Vuosien kokemus osahankinnasta on luonut laajan varaosatoimittajaverkon ympäri maailmaa.

Ajoneuvojen entisöinnit ja kustomoinnit ovat aina yksilöllisiä, joten opas ei voi tarkalleen kuvata juuri sinun ajoneuvosi entisöinti- ja kustomointiprosessia. Opas antaa kuitenkin yleistä esimerkkiä vaihtoehtoista ja prosessien etenemisistä.

Ajoneuvosi entisöinti ja kustomointi ovat prosesseja, joiden päätökset tulevat sinulta. Asiakkaan roolissa tärkein asia on olla tiiviisti yhteydessä Autofabrikin kanssa koko prosessien läpi. Prosesseja suunnitellessa on tärkeää ottaa huomioon ajoneuvolaki ja mahdollinen museorekisteröinti, sillä nämä liittyvät keskeisesti prosesseihin. Työn sujuvuuden ja toivotun lopputuloksen saavuttamisen tärkein asia asiakkaan osalta on kuitenkin kommunikointi.

Vaikka usein entisöinnin taustalla voi olla tunnearvo entisöitävää ajoneuvoa kohtaan, entisöinti voi tietyn luokkaisten ajoneuvojen kohdalla olla myös sijoitus. Ajoneuvosijoitus on asia, johon Autofabrik voi myös toimia konsultoijana 30 vuoden kokemuksella!

2 Entisöinti ja museoajoneuvot

Ajoneuvon entisöinti tarkoittaa sen palauttamista uutta vastaavaan kuntoon. Entisöinnin laajuus ja syy vaihtelee aina yksilöittäin. Entisöinnin syitä voi olla esimerkiksi merkittävien osaluokkien hajoaminen tai vain pitkäaikainen käyttämättömyys, joka on aiheuttanut ajoneuvon rappeutumisen. Entisöinnin määritelmää on vaikea rajata, sillä se on usein mielipiteellistä. Jotkut ajattelevat, että sen määritelmä on palauttaa ajoneuvo täysin alkuperäiseen kuntoon. Tämä ei kuitenkaan aina ole mahdollista tai edes haluttua, koska usein entisöinnin aikana ajoneuvon saatetaan lisätä uudempia osia.

Ajoneuvojen museorekisteröinti ja entisöinti täysin alkuperäiseen kuntoon ovat yleisiä toimenpiteitä. Autofabrikin täysentisöimistä ajoneuvoista noin 80 % museorekisteröidään, elleivät ne ole jo valmiiksi museoituja. Lopuista pienemmissä korjauksissa olleista noin 10 % museoidaan. Museorekisteröintiä ja entisöintiä ei kuitenkaan tule sekoittaa keskenään, sillä museointi ei ole pakollinen eikä välttämättä aina haluttu toimenpide.

Rekisteröidessä ajoneuvon museoajoneuvoksi siihen asetetaan vaatimukset, jotka rajaavat ajoneuvolle tehtäviä muutoksia ja kieltävät ajoneuvon jokapäiväisen käytön. Museorekisteröinnin etuna ovat kevennetyt verot, edullisemmat liikennevakuutukset ja pidemmät katsastusaikavälit. Käyttöajan rajaaminen ei myöskään usein ole ongelma huomattavan vanhoille ajoneuvoille tai tällaisten keräilijöille. Museoinnin suhteen kannattaa päättää jo töitä suunniteltaessa, jotta työt osataan suunnitella sen ympärille.

Museoajoneuvolla Suomessa tarkoitetaan ajoneuvoa, jonka valmistuksesta on kulunut vähintään 30 vuotta, ja että se on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa, entisöity asianmukaisesti tai konservoitu sallitusti. Museoajoneuvon kustomointi on rajattua, mutta mahdollista. Kustomoinnin käsite käy alkuperäisyyttä vastaan, mutta vähäiset rakennemuutokset

voidaan sallia, jos niiden avulla on pyritty säilyttämään ajoneuvo alkuperäistä vastaavassa kunnossa ja ne on toteutettu aikakauden mukaista tyyliä ja rakennetta vastaavaksi. Liikenteen turvallisuusvirasto (Traficom) voi tarvittaessa yksittäistapauksissa ottaa kantaa rakenteellisesti muutetun ajoneuvon hyväksymisestä museoajoneuvoksi.

Samoin myös joitakin selkeästi liikenneturvallisuutta parantavia muutoksia voidaan hyväksyä museoajoneuvoon. Tällaisia muutoksia ovat turvavöiden asentaminen, valoa ja valotehoa parantavien latauslaitteiden, releiden ja niihin sopivien polttimoiden asentaminen sekä rengastyypin vaihtaminen rengaskokoa ja profiilisuhdetta mahdollisimman vähän muuttaen.

Kilpailukäytössä ollut ja edelleen kilpakäytössä oleva museoajoneuvo voidaan varustaa kansallisten ja kansainvälisten historic-luokan sääntöjen mukaisilla turvavarusteilla, kuten turvakehikolla, istuimilla, turvavöillä ja polttoainesäiliöillä. Sanotunlaiset muutokset tulee toteuttaa siten, että ajoneuvon alkuperäistä vastaavaa kokonaisilmettä ei oleellisesti muuteta.

Rolls-Royce on merkki, jolle kelpaa vain paras. Autofabrikille ajoneuvon harvinaisuus ei ole este entisöimiselle.

3 Eri entisöintivaihtoehdot

Ajoneuvojen entisöinnit ovat aina yksilöllisiä ja räätälöidään toiveesi mukaan. Jokaisesta ajoneuvosta ei välttämättä tarvitse entisöidä kaikkea, jos esimerkiksi ajoneuvo on joiltain osalualueilta jo riittävän hyvässä kunnossa.

Ajoneuvon entisöinnit voidaan tehdä täysentisöinteinä tai entisöimällä vain tiettyjä osaluueita, kuten esimerkiksi vain sisusta, ulkopuoli tai tekniikka. Täysentisöinnit kokonaisuudessaan kuitenkin voidaan karkeasti rajata vastaaviin kategorioihin: täysin alkuperäiseksi entisöinti, konservoimalla entisöinti tai tieliikennekelpoiseksi entisöinti.

Autofabrikin entisöimät ajoneuvot ovat useimmiten museorekisteröitäviä, jolloin niiden entisöinnit ovat tyypillisesti laajoja täysentisöintejä. Täysentisöinnin ajoneuvot voivat usein olla suurien pelti- ja koritöiden tarpeessa, mikäli ne ovat olleet käyttämättöminä pitkään. Pohjan hiekkapuhallus ja laadukkaiden korjauspeltien käyttö takaa erinomaisen pohjan ajoneuville.

Lopputuloks voi olla vain yhtä kestävä kuin sen perusta. Autofabrikin entisöinnissä pohjatyöt takaavat ajoneuville kestävän uuden elämän.

3.1 Täysin alkuperäiseksi entisöinti museorajoissa

Täysin alkuperäiseksi entisöinti on suuri prosessi, mutta silloin tavoite on selkeä. Tällöin ajoneuvon kunnan sekä ulkonäön tulee olla uutta vastaava, eli mitään puutteita tai huomattavia alkuperäisestä poikkeavia muutoksia ajoneuvossa ei saa olla. Kustomointi on mahdollista, mikäli muutostyöt toteutetaan aikakauden mukaista tyyliä ja rakennetta vastaavaksi. Myös ajoneuvon turvallisuutta parantavat kustomoinnit ovat sallittuja.

Täysin alkuperäiseksi entisöinnit ovat Autofabrikille yleisiä. Laajojen täysentisöintiä yksi haaste kuitenkin on arvioiden tekeminen. Jokainen entisöintiin tuleva ajoneuvo on aina yksilöllinen tapaus, eikä tarkkoja arvioita työn laajuudesta voi tehdä ennen työn aloitusta. Hinta- ja aika-arvioiden antaminen täysentisöinneissä on lähes mahdotonta, ennen kuin auto on purettu ja vanhat maalit poistettu. Arvioita ei täten anneta, koska ne saattaisivat ohjata asiakasta väärin. Vastaavasti kuitenkin muista töistä kuin täysentisöinneistä arvioita voi joissain tapauksissa olla mahdollista antaa.

Yksityiskohtaisesti täysin alkuperäiseksi entisöity Porsche 356.

Esimerkkinä täysin alkuperäiseksi entisöidystä ajoneuvosta on kuvan Porsche 356, joka on entisöity jokaista osaa myöten. Ajoneuvo on myös museorekisteröity. Esimerkkejä kyseiselle ajoneuvolle tehtävistä kustomoinneista, jotka eivät estä museointia, voisivat olla jarrujen parantelut tai niskatukien lisääminen. Koska nämä kuuluu tehdä aikakauden tyyliä mukaillen, esimerkiksi niskatuet tulisivat vastata muuta verhoilua. Verhoilutyöt kuuluvat Autofabrikin palveluihin, jotka tehdään ajoneuvon tyyliin ja käyttöön sopivasti.

Vuoden 1952 Jaguar XK on toinen esimerkki alkuperäiskuntoisesta klassikosta, joka on entisöity ja museorekisterissä. Yksilö on myös erinomainen esimerkki kustomoinnin mahdollisuuksista: siihen ollaan modifioitu 5-vaihteinen vaihteisto, öljynlauhdutin, levyjarrut eteen, kuppi-istuimet, päivitetty mittaristo ja louvers-konepelti.

Alkuperäiskuntoinen, mutta myös kustomoitu Jaguar XK vuodelta 1952. Maltilliset kustomoinnit parantavat ajo-ominaisuuksia menettämättä harvinaisuuden upeaa alkuperäisyyttä.

3.2 Konservointi

Konservoidusti entisöiminen on Autofabrikille harvinaisempi metodi, mutta sillä voidaan tässä tapauksessa tarkoittaa myös pelkästään ajoneuvon ulkopintojen viimeistelyn pois jättämistä.

Konservointityylinen entisöinti tarkoittaa ajoneuvon entisöintiä siten, että se entisöidään pelkästään toiminnaltaan ja sen ulkonäkö säilytetään mahdollisimman koskemattomana. Tämä on yksi yleinen klassikkoautojen tyyli, kun ajoneuvon omistaja pitää sen kuluneesta ulkonäöstä. Tyyliä voidaan kutsua myös ”patinoituneeksi”. Patinoitunut ajoneuvon ulkonäkö on myös mahdollista saavuttaa maalaamalla se ruosteisen näköiseksi. Konservointityylin etuna on, että se voi olla nopeampaa ja halvempaa, kun ajoneuvon pintoja ei tarvitse viimeistellä perinteisillä menetelmillä.

Konservointi on myös virallinen museoajoneuvon entisöintimetodi. Museoajoneuvon konservointi eroaa tavanomaisesta entisöinnistä siten, että silloin ajoneuvosta estetään rappeutuminen ja varmistetaan sen säilyminen muuttamatta varsinaisesti sen ulkonäköä, jolloin sen historiaa kuvaava kuluminen on säilytetty. Ajoneuvon alkuperäisestä poikkeavat muutokset ja kuluminen on mahdollista jättää ajoneuvoon, mikäli niiden nähdään kuvaavan kyseisen ajoneuvon käyttöhistoriaa. Tällöin ajoneuvosta saatetaan entisöidä esimerkiksi vain ajoneuvon käyttöön ja turvallisuuteen vaikuttavia osa-alueita. Konservoidulle museoajoneuvolle vaaditaan myös konservointisuunnitelma, josta selviää konservoinnin toteutustapa ja työvaiheet ennen ja jälkeen, sekä piirroksiset kuvat rakenteista.

3.3 Entisöinti ilman museorekisteröintiä

Kun ajoneuvo halutaan entisöidä ja sitä halutaan kustomoida vapaasti, on helpointa olla museorekisteröimättä ajoneuvoa. Tällöin ajoneuvo voidaan esimerkiksi entisöidä ulkonäöltä alkuperäiseksi tai alkuperäistä vastaavaan kuntoon, mutta sen tekniikkaa tai muita osa-alueita voidaan muuttaa täysin erilaisiksi.

Entisöity ja kustomoitu Jeep CJ7. Vaikka CJ7:n Renegade-malli tarjoaa parempia maastom ominaisuuksia, voidaan kustomoinnilla parantaa niitä entisestään.

Yhdistäessä entisöinnin ja kustomoinnin ajoneuvosta voidaan tehdä kunnoltaan uutta vastaavaksi ja muokata suorituskykyä kehittyneemmäksi, kuten kuvan Jeep CJ7 Renegadelle on tehty. Ajoneuvo on entisöity uutta vastaavaan kuntoon, mutta poiketen alkuperäisestä siihen on asennettu suorituskyvyllisempi moottori, alustasarja, kustomoidut ovet ja katto, sekä suuremmat renkaat. Ajoneuvo on esimerkki entisöinnistä, jossa iäkäs klassikko on korjattu täysin uuteen kuntoon ja kustomoitu alkuperäisestä poikkeavaksi.

Edeltävän Jeep CJ7:n kustomointia voi kuitenkin jotkut kuvailla silti vain maltilliseksi. Alla kuvattu Porsche 911 on esimerkillinen yksilö näyttämään kustomoinnin ääripäätä.

Vaikka kyseinen Porsche 911 näyttää ulkoa täysin alkuperäiseltä yksilöltä, se on kustomoitu täyssähköiseksi.

Kuvan Porsche 911 vuodelta 1967 on tuotu 2020-luvulle kustomoinnin keinoin. Täydellisen entisöinnin lisäksi siihen on asennettu 88kW:n sähkömoottorit ja 37kWh:n litium-ioniakusto. Voimanlähde on asennettu ajoneuvon taakse, jossa sen bensiinimoottori olisi alkuperäisesti.

4 Kustomointi ja modernisointi

Kustomoinnin tarkoituksena on tehdä ajoneuvosta ainutlaatuisempi ja persoonallisempi. Tämä saavutetaan tekemällä siihen yksilöllisiä muutoksia, jotka useimmiten muuttavat ulkonäköä tai parantavat suorituskykyä.

Yleisimpiä klassikkoautojen kustomointeja ovat moottorien vaihdot, levyjarrujen asennukset, suorituskyvylisemmän alustan vaihto, renkaiden vaihto, ajovalojen parannukset ja sisustan muutokset. Autofabrikille tyypillisimmät kustomoinnit ovat moottorien vaihdot ja ajoneuvon alustan modernisoinnit. Modernisointi on ajoneuvon alkuperäisten suorituskykyyn vaikuttavien osien muuttamista uudemmiksi, joita yhdistämällä voidaan saada menneen ja nykypäivän hyvät puolet samaan ajoneuvoon. Ajoneuvoja, jotka on entisöity ja kustomoitu modernisoimalla suorituskykyyn vaikuttavia osa-alueita, kutsutaan usein restomod-tyylisiksi.

4.1 Kustomointi ja ajoneuvolaki

Muutoksia ajoneuvoon tehdessä on aina tärkeää muistaa noudattaa ajoneuvolakia ja ottaa huomioon ajoneuvon turvallisuus. Kustomointia aloittaessa Autofabrikilla asiakkaan kanssa käydään läpi ajoneuvon tietoja kuten teho- ja painosuhteet, joiden perusteella kartoitetaan mitä ajoneuvolle voidaan tehdä. Suomen ajoneuvolaki määrää keskeiset vaatimukset ajoneuvon muuttamisesta, jonka mukaan muutokset eivät saa vaikuttaa ajoneuvon turvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin vähäistä suuremmasti.

4.2 Muutoskatsastus kustomoidulle ajoneuvolle

Toinen huomioitava asia kustomoinnin kohdalla on muutoskatsastus. Autofabrik tekee muutoskatsastukset asiakkaan puolesta, elleivät he halua toisin. Muutoskatsastus on useimmiten tehtävä, jos ajoneuvolle on tehty jotain seuraavista muutoksista:

- ajoneuvon rakennetta on muutettu siten, että muutoksella on vähäistä suurempi vaikutus ajoneuvon turvallisuuteen tai päästöihin;

- ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu ja muutoksella on olennaista vaikutusta rekisteriin merkittäviin tietoihin;
- ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta on muutettu siten, että muutoksella on vaikutusta ajoneuvoon kohdistuvaan veroon tai olennaista vaikutusta lakisääteisiin maksuihin;
- ajoneuvoa on muutettu siten, että sen luokitus muuttuu;
- aikaisintaan vuonna 1960 käyttöön otetun ajoneuvon osista vähintään 25 prosenttia on vaihdettu ensirekisteröinnin jälkeen.

4.3 Poikkeuslupa kustomointiin

Jos ajoneuvon muutoksissa tahdotaan poiketa ajoneuvon teknisistä vaatimuksista, kuten mitta- tai massavaatimuksista, tulee niihin hakea poikkeuslupaa. Poikkeuslupa on yksilöllinen lupa ajoneuvolle, joka hyväksytään vain, jos sille nähdään riittävän hyvä peruste. Autofabrik tyypillisesti hoitaa myös poikkeusluvut asiakkaan puolesta.

5 Tyypillinen entisöinti- ja kustomointiprosessi

Kuten aiemmin mainittu, entisöinti- ja kustomointiprosessit ovat yksilöllisiä ja arviointeja niistä on monimutkaista antaa. Tyypilliset prosessit kuitenkin noudattavat vastaavaa järjestystä:

1. Entisöinnin suunnitteluvaihe

Ennen entisöinnin varsinaista aloitusta on keskeistä tehdä suunnitelmat työstä. Suunnittelussa käsitellään asiakkaan toivoma lopputulos, entisöinnin laajuus, mahdolliset kustomointitavoitteet ja työtä koskevat ajoneuvolait. Lisäksi suunnittelussa perehdytään tarkemmin entisöintiin tulevan ajoneuvon kuntoon.

2. Ajoneuvon purkaminen ja varaosien suunnittelu

Suunnitelmien valmistuttua ja ajoneuvon saavuttua Autofabrikille sen purkaminen aloitetaan. Tämän aikana työn laajuus selkeytyy, kun kaikki mahdolliset ulkoa näkymättömät puutteet tulevat ilmi. Tämän jälkeen aika- ja kustannusarvioiden antaminen voi olla mahdollista. Osien irroituksessa myöskin selviää varaosatarpeet, joita aloitetaan kirjaamaan ylös jo työn alussa.

3. Pelti- ja korimuutostyöt

Ruosteet, lommot ja muut puutteet korjataan ja hiekkapuhalletaan ammattimaisesti, joka antaa erinomaisen pohjan pintakäsittelyille. Tämän aikana tehdään myös mahdolliset pelti- ja koritöiden kustomoinnit.

4. Maalaus ja kromaus

Täysentisöinnin yhteydessä puretun auton osat käsitellään erikseen aina konehuonetta ja taratilaa myöten. Hyväkuntoisessa yksilössä jo pelkkä ylimaalaus voi herättää auton uudeen eloon. Kokonaisuuden kruunaavat siveltimellä maalatut pinstriping-raidat ja -kuviot. Teemme maalaustöitä myös vakuutusyhtiöiden toimeksiannosta, kuten kolarikorjauksia, osanvaihtoja ja paikkamaalauksia.

Virheettömästi kromatut osat viimeistelevät ajoneuvon ilmeen. Korkealaatuinen kromaus saavutetaan yhteistyökumppanimme vankan kokemuksen ja ammattitaidon ansiosta. Kromauspalvelumme kattaa niin sinkkipainevaluosat kuin perinteisemmät metalliosat, varmistaen aina huippuluokan lopputuloksen.

5. Tekniikan ja alustan entisöinti ja kustomointi

Tekniikka kunnostetaan tai tarvittaessa vain huolletaan toimivaan kuntoon. Tämän aikana myös toteutetaan mahdolliset modernisoinnit ja muut suorituskyvyn kustomoinnit.

6. Verhoilu- ja puutyöt

Sisätilojen ja istuimien korjaukset tai mahdolliset uudelleen verhoilut toteutetaan asiakkaan toiveiden mukaan käyttäen vain laadukkaita tekstiili- ja nahkamateriaaleja. Asiakas voi valita mieleisensä väri- ja pintavaihtoehdot, jotka sopivat ajoneuvon tyyliin ja käyttöön.

Tarvittaessa uudet puuosat valmistetaan ajoneuvoon asiantuntevien alihankkijoidemme kautta. Käytettävät puumateriaalit, naulat, ruuvit ja liimat valitaan tarkasti auton mukaan. Näin varmistamme osien virheettömän yhteensopivuuden sekä korkean laadun kustannustehokkaasti. Puuosat sovitetaan paikoilleen ja kiinnitetään oikeilla liitosmenetelmillä, asianmukaista pintakäsittelyä unohtamatta. Korjaamme myös sisustan puuosat ja tarvittaessa valmistamme uudet.

7. Kasaaminen ja loppuviimeistelyt

Entisöinti- ja kustomointiprosessien päätteeksi ajoneuvon valmistuttua suoritetaan loppuviimeistelyt, jotka varmistavat ajoneuvon virheettömän toiminnan. Tekniikka ja alusta säädetään ja testataan toimivaksi ja kaikki osa-alueet tarkistetaan. Viimeistelevät detailing-työt varmistavat kiiltävät ja puhtaat pinnat niin ulkoa kuin sisältä.

6 Töiden dokumentointi

Ajoneuvon ollessa Autofabrikin entisöinnissä tai kustomoinnissa, työnkulku dokumentoidaan valokuvia ottamalla. Dokumentoinnin tavoitteena on olla sekä asiakkaan että yrityksen turvana, sillä ne ovat todisteena töiden suorituksesta ja etenemisestä. Työn dokumentoinnit säilyvät yrityksellä ja asiakkaalla on pääsy niihin töiden aikana ja lopuksi.

Dokumentoinnin näkeminen työn aikana tapahtuu hyvin käytännöllisesti Autofabrikin ja asiakkaan välisessä WhatsApp-ryhmässä, johon Autofabrik voi lähettää kuvia työstä ja keskustella asiakkaan kanssa matalalla kynnyksellä.

Dokumentointiin kuuluvat kuvat ennen töitä ja niiden jälkeen joka osa-alueesta. Puutteet, rikkoutuneet osat ja muut korjattavat kohdat dokumentoidaan, jotta asiakkaalle on selvää, miksi mikäkin osa on vaihdettu.

7 Hinta ja maksaminen

Entisöinnin ja kustomoinnin hinnat ovat äärimmäisen vaikeita arvioida täysentisöinneissä. Tämän vuoksi niistä ei lähtökohtaisesti sellaisia anneta, koska annettu arvio ennen ajoneuvon purkua voi ohjata asiakasta väärin. Pienempien töiden osalla ne voivat joissain tapauksissa kuitenkin olla mahdollisia. Hintoihin ja maksamiseen liittyvät tiedot sovitaan aina asiakkaan kanssa henkilökohtaisesti ja niistä tehdään kirjalliset selvennykset.

Tehtävien töiden hinta määräytyy pääasiassa ajoneuvon kunnon, harvinaisuuden ja valittujen töiden mukaan. Töiden edetessä on lisätöiden ilmaantuminen useimmiten sääntö eikä poikkeus. Luvat lisä- ja muutostöihin ovat kuitenkin kuluttajansuojalain velvoittamina varmistettava asiakkaalta. Nämä kaikki ovat kuitenkin asiakkaan ja yrityksen yhdessä sovittavissa töiden poikkeuksellisuuden vuoksi. Lupa lisä- ja muutostöihin voidaan sopia kysyttävän vain tietyissä tilanteissa, eikä jokaisella kerralla, koska pieniä lisätöitä tyypillisesti ilmaantuu näiden aikana paljon.

Asiakkaana on tärkeä muistaa, että lisätessäsi ajoneuville tehtäviä töitä prosessien kesken jokainen työ maksaa oman osansa, ellei toisin olla sovittu. Asiakkaana lisäksi saatat työn aikana muuttaa mieltäsi joistain asioista tai päättää haluavasi lisätä entisöinnin sekaan yksittäisiä lisätöitä. Nämä ovat sallittuja asioita, mutta tämä ei tarkoita sitä, että jos ajoneuville on jo ehditty tehdä jotain alkuperäisen suunnitelman mukaan, ei sitä laskutettaisi asiakkaalta.

Lisätöiden kanssa tärkeintä on aina, että töistä sovitaan kirjalliset erittelyt. Puhelimitse sovitut työt ovat riskialttiita, sillä silloin töistä ei ole kirjallista sovittua tietoa. Vaikka Autofabrikin henkilökunta pyrkii muistamaan laatia aina kirjalliset varmistukset töistä, asiakkaan on myös hyvä muistaa pyytää näitä.

8 Kommunikaatio yrityksen ja asiakkaan välillä

Kuten hinnan ja maksun kohdalla on mainittu, kirjalliset sopimiset ovat keskeinen osa kommunikaatiota. Mitään töihin liittyvää ei tule sopia suullisesti. Kirjalliset varmistukset ehkäisevät väärin töiden tekemiset, epähalutut lopputulokset ja väärinkäsitykset.

Työn aikana asiakkaan ja Autofabrikin välillä tulee tapahtua paljon kommunikaatiota. Työn edetessä ja mahdollisten piilevien vikojen ilmaantuessa Autofabrik ilmoittaa ja kysyy asiakkaalta töiden toteutuksesta usein. Mahdollisimman viiveetön vastaus asiakkaalta näihin mahdollistaa työn keskeytyksettömän kulun ja nopeamman valmistumisen.

Yhteydenotto yritykseen on aloitettava Autofabrikin sivuilla mainittujen yhteystietojen kautta haluamaasi työhön liittyen. Töiden aikana kommunikaatio voi toteutua puhelimitse, sähköpostitse tai tekstiviestitse. Näistä voidaan asiakkaan kanssa sopia tarkemmin henkilökohtaisesti. Yrityksen tiloissa vierailu suositellaan sovittavaksi etukäteen, jotta se ei vaikuta töiden etenemiseen. Mikäli yrityksellä vieraillessa sovitaan jotain työhön liittyvää, on tärkeää muistaa tehdä kirjallinen varmistus asiasta.

9 Aikataulut ja aika-arviot

Töiden aikatauluissa ja aika-arvioissa pätee samoja asioita kuin hinnassa. Töihin tarvittava aika määräytyy ajoneuvon kunnon, harvinaisuuden, varaosien saatavuuden ja valittujen töiden perusteella. Aika-arvioiden antaminen on hyvin vaikeaa, eikä töitä tule kiirehtiä. Tämän vuoksi aika-arvioita täysentisöinneistä ei myöskään anneta, ennen kuin työn määrä on selvitynyt purkamisen jälkeen.

Varaosien saatavuus voi vaikuttaa huomattavasti aikatauluihin. Harvinaisten tai joistain muista syistä huonosti saatavilla olevien osien kohdalla varaosien hankinnassa voi kulua aikaa, joka voi jopa aiheuttaa töiden seisahtumisen. Varaosien saatavuuden kohdalla on tärkeää muistaa, ettei Autofabrik voi vaikuttaa niiden saatavuuteen. Saatavuus riippuu täysin toimittajista ja valmistajista, eikä harvinaisimmissa osissa välttämättä ole valinnanvaraa valmistajista.

10 Erimielisyyksien ehkäisy ja käsittely

Harvinainen, mutta mahdollinen tilanne on erimielisyys asiakkaan ja yrityksen välillä. Tämä voi olla esimerkiksi hintaan, lopputulokseen tai aikaan liittyvä erimielisyys. Erimielisyyksien takana voi kuitenkin lähes poikkeuksetta sanoa olevan puutteellinen kommunikaatio, joka on johtanut väärinkäsitykseen.

Kommunikaation tärkeyttä ei voida korostaa tarpeeksi, sillä Autofabrikin vankka ammattitaito ohjautuu täysin asiakkaan ja yrityksen sopimien suunnitelmien mukaan. Siksi erimielisyyksien ehkäisyyn kaikkein tärkeintä on tehdä kirjalliset täsmennykset sovitusta asioista, jonka asiakkaan tulee kuitata hyväksytyksi.

Mikäli kuitenkin erimielisyys tapahtuu, asiat pyritään aina sopimaan asiakkaan kanssa yhdessä. Autofabrikin ja asiakkaan suhde on tavanomaista läheisempi autoalalla, koska Autofabrik on erittäin kokenut asiakaspalvelun ja yhteistyön taitaja poikkeusellisten työprosessien ansiosta. Näiden aikana Autofabrikin henkilökunta tulee asiakkaalle hyvin tutuksi ja tällöin yhteistyö sujuu mainiosti. Siksi ongelmista kannattaa aina ottaa yhteyttä henkilökuntaan ja pyrkiä ratkaisemaan asia yhdessä.

Ongelmasta ilmoittaminen yritykselle tulee muistaa tehdä mahdollisimman pian sen havaittua, jotta yritys ehtii korjata sen ajoissa. Ongelman kanssa viivyttely myöskin voi tarkoittaa oikeutesi menettämistä vaatimuksen esittämiseen.

Mikäli erimielisyydestä ei päästä yhteisymmärrykseen, voit kysyä ohjeita kuluttajaneuvonnasta ja perehtyä lisää asioihin Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivuilta. Väärinkäsityksissä tulee muistaa, että usein neuvottelemalla saavutettu yhteisymmärrys on pitkittynyttä riitaa parempi ja taloudellisempi ratkaisu.

11 Yrityksen jälkipalvelut

Autofabrikin laajaan valikoimaan kuuluu entisöinnin ja kustomoinnin lisäksi premium-autojen myyntiä, ajoneuvovarustelua, ajoneuvojen säilytystä, detailing-palveluja sekä autojen huolto- ja korjaustöitä. Ajoneuvosi entisöinti- ja/tai kustomointitöiden jälkeen asiakkaat ovat aina tervetulleita hyödyntämään Autofabrikin muita tarjoamia palveluja.

Ajoneuvon arvo voi entisöinnin jälkeen nousta huomattavasti. Autosijoittaminen on yksi Autofabrikin monista ammattitaidoista, johon voit saada konsultointia jo ennen entisöintiä.

Ajoneuvosi on myös tervetullut Autofabrikille takaisin, kun päätät haluavasi luopua siitä. Verkostomme kautta pystymme löytämään autollesi uuden kodin ja tarvittaessa voimme auttaa asioissa, kuten autoveron vientipalautuksessa.

Mikäli olet kiinnostunut Autofabrikin entisöinnistä, kustomoinnista tai mistä tahansa muusta laajan valikoimamme palveluista, otathan yhteyttä asiantuntevaan henkilökuntaamme!